

FUNKCE – PROSTŘEDÍ – ESTETIKA

DAN MERTA

Galerie Jaroslava Fragnera

**protože neexistuje estetický ideál,
tak nebude existovat ideální knihovna**

prostředí - estetika – funkce nebo funkce – prostředí – estetika

Česká republika versus veřejné stavby

Wolfgang Welsch/

Anestetika označuje takový vztah, ve kterém je zrušena elementární podmínka estetického – schopnost cítit.

Estetika zesilňuje cítění.

Anestetika tematizuje necitlivost – ve smyslu ztráty, přerušení, nebo nemožnosti senzibility – a to na všech úrovních, počínaje fyzickou otupělostí až po duchovní slepotu.

Konference knihovna a architektura

Dana Lošťáková, Ústřední knihovna Univerzity Palackého v Olomouci,

2001 „Rizika spolupráce v informační společnosti“

2003

2005 „Interiéry knihoven“

2007 „Vnitřní prostředí knihovny“

2009 „Knihovna a architektura“

2011 „Hodláte stavět knihovnu? Máme pro vás pár bodů k zamyšlení.“

Miroslav Masák a jeho 9 požadavků pro knihovny/ 2003

- městotvorné, urbanistické**
- sociologické (knihovna jako místo setkávání různých skupin lidí; výstavní prostory, restaurace, obchody, čajovny a podobné služby)**
- ekologické (minimální nároky na energie, materiály a obsluhu)**
- psychologické (přívětivost prostředí)**
- fyziologické (orientace uvnitř budovy, bezbariérovost, dostatek sociálních zařízení, dobrá akustika prostředí, přiměřené osvětlení apod.)**
- estetické (charakter stavby; barevnost, estetičnost interiérů, exteriérů)**
- provozní (pohyb knih a informací; pohyb zaměstnanců a pohyb návštěvníků; kontrolní body; volný výběr knih apod.)**
- technické**
- ekonomické (investiční náklady, provozní náklady)**

Gerald Leitner /člen řídicího výboru IFLA a předseda stálého výboru její sekce Řízení knihovnických sdružení /2009

Představil nejmodernější rakouské knihovny, které se staly vizitkou svých měst a počet jejich návštěvníků vzrostl o 20-40 procent! Začínají být přitom využívány nejen k četbě a studiu, ale také jako místa zábavy, odpočinku a trávení volného času.

To je podle G. Leitnera jeden z hlavních důvodů, proč je výhodné podporovat výstavbu nových knihoven.

Viz stavba nových knihoven v Barceloně od roku 2000.

Milan Bulatý/ rok 2009

- krása (jde o estetická hlediska, která by měla být úměrná času a prostoru, ve kterém se knihovna nalézá, Milan Bulatý tento požadavek definuje jako nadčasovou krásu a krásnou nadčasovost v harmonii.**
- urbanistika a architektura (působení budovy na okolí)**

funkce/

moto/ architektura není čistým uměním neboť má praktickou funkci i mimo estetické souzení /funkčnost/

knihovna 21 století – ráj vědění ?

jiná funkce v rámci vědecky zaměřené knihovny a knihovny pro širší veřejnost

odlišné požadavky/ vytvoření atmosféry pro koncentraci a studium

rozdílné sociální postavení a zájmy různých skupin uživatelů

dnes multifunkční společenský prostor i pro setkávání a výměnu informací /learning centra, mediatéky/ propojení s výstavní či prezentační činností i na komerční bázi

vadí nám tato ztráta vážnosti ?

úloha veřejné stavby – ikona společenského života, vzor pro ostatní investory ve veřejném sektoru

politický nástroj pro kultivaci společnosti, ne pouze archivní úloha

umělecká a estetická hodnota stavby

existuje nadčasová a univerzální stavba, která by vše do sebe absorbovala?

prostředí/

moto/ architektura je vždy součástí prostředí

nová budova či architektura, pokud se jedná o veřejnou stavbu, bude vždy vnímána a pozorována, okolí si k ní bude vytvářet postoj a vztah

její uživatelé, či pouze náhodní pocestní musí k veřejné stavbě zaujmout stanovisko, stavba je k tomu musí vybízet, a to jak formálním ztvárněním, tak i svojí funkcí praktickou a estetickou

prostředí vnější/

jako centrum kulturního vzdělávání by měla mít funkci dominantní

je třeba si uvědomit, že se stane katalyzátorem změn daného prostředí/lokality/ i pokud se jedná o již existující zástavbu /konverze či novostavba/, posiluje identitu místa

historický kontext - reakce na historii daného místa /paměť/, citlivost architekta v rámci zakomponování historické stopy

výpověď o době, kdy projekt bude realizován jako otisk současné doby pro budoucnost - architektonického a uměleckého vyjadřování

environmentální a urbánní kontext – dva z nejvýznamnějších a nejdůležitějších aspektů

dialog v rámci městské krajiny,čtvrťi, náměstí , ulice

architektonický koncept – posílení daného stavu, nesmí jít proti geniu loci místa

serióznost versus nové významy

prostředí vnitřní/

struktura, technologické vazby, logistika

design/informační systém – grafické zpracování, mobiliář, atmosféra, umělecká díla,

výstavní prostory, kavárny, relaxační prostory

nové materiály

estetično/

moto/ estetická funkce nesmí převážit nad funkcí praktickou tedy funkčností objektu budovy a jejího provozu

pro uživatele je interiér primární svojí funkcí, ale nelze rezignovat na vnější vzhled

technická dokonalost

kvalita prostorového řešení v návaznosti na primární funkci

materiálová a barevná harmonie

estetický účinek je závislý na dosavadní osobní zkušenosti na osobním vnímání

můžeme pracovat s termínem estetická norma ? kdo ji určuje /konsensus v rámci odborné diskuse/

nerozhoduje typologie architektonického konceptu, pro který se investor přikloní, ale kvalita realizace stavby či interiéru

estetická ironie/ mvrdiv - knihovna, Neutelings Riedijk Architects – mediatéka Hilversum

Závěr/

moto/ veřejná architektura je vždy politikum

funkčnost a harmonie

ikony nebo drobné kontextuální stavby mimo centra

možné nástroje/

debaty s odborníky

využívání potenciálu vysokých škol uměleckého zaměření – jejich zapojení /architektury, design, výtvarné umění/

východiska jsou známa, jen je třeba je aplikovat v rámci širšího dialogu

nebát se vizí, osobní zodpovědnost – vytvářet pomníky své činnosti

KNIHOVNA STRAHOVSKÉHO KLÁŠTERA
barokní přestavba Giovanni Domenico Orsi (1671–1674) a Jan Baptista Mathey (po 1682)

Strahov, Praha, Česká Republika

RELIGIONI PATRIAE SIONEORVM PROTECTVI

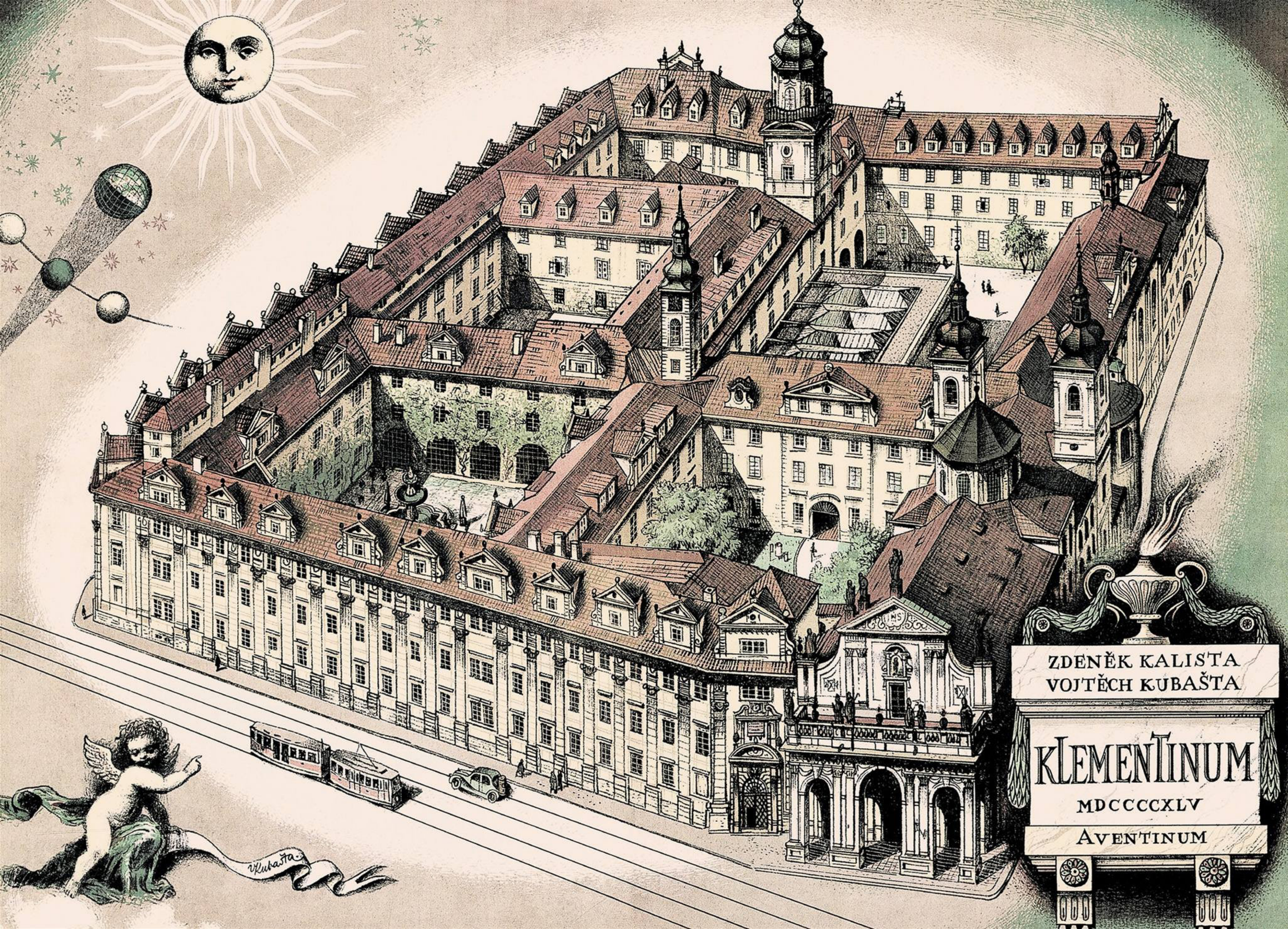

KLEMENTINUM

Carlo Lurago (1654–1669), Francesco Lurago a Giovanni Domenico Orsi

Staré Město, Praha, Česká Republika

ZDENĚK KALISTA
VOJTĚCH KUBAŠTA

KLEMENŤINUM
MDCCCXLV
AVENTINUM

Kubasta

Sean J. VAN
PHOTOGRAPHY

**STÁTNÍ VĚDECKÁ KNIHOVNA
SIAL
1995 – 2000
Liberec, Česká Republika**

PARKUJTE V KNIHOVNĚ
JEN ZA 6,-KČ/HOD.

ul. Budyšínská

**INTER
SPAR**

otevřeno
**Po - Ne
8 - 21**

INTERSPAR®
Restaurace

platan
PROTIVŇSKÉ PIVO

Könyvtár Bibliothèque Библиотека Bibliotheca Knjižnica Knjžina Bibliothek Library Biblioteca Bibliothek Biblioteca Knjižnica Knjžina
Könyvtár Bibliothèque Библиотека Bibliotheca Knjižnica Knjžina Bibliothek Library Biblioteca Bibliothek Biblioteca Knjižnica Knjžina

Biblioteka Knjižnica Knjžina Bibliothek Library Biblioteca Bibliothek Biblioteca Knjižnica Knjžina

Könyvtár Библиотека Bibliotheca Knížnica Knihovna Bibliothek Libr
Bibliothèque Библиотека Bibliotheca Knížnica Knihovna Bibliothek Libr
Bibliothèque Библиотека Bibliotheca Knížnica Knihovna Bibliothek Libr

בִּיבְלִיּוֹתָא

LIBRARY CAFE

PORE 12.5

בְּקוֹל תְּוֹדָה אֲזַבְחֶהּ לְךָ אֲשֶׁר נִדְרַתִּי אִשְׁלֶמָה יִשְׁעֶתָה לִּיהוָה: יְיָ וְיִתְפַּלֵּל יְיָהּ אֵל יִהְיֶה אֱלֹהֵינוּ מִמְעַי הַדָּג

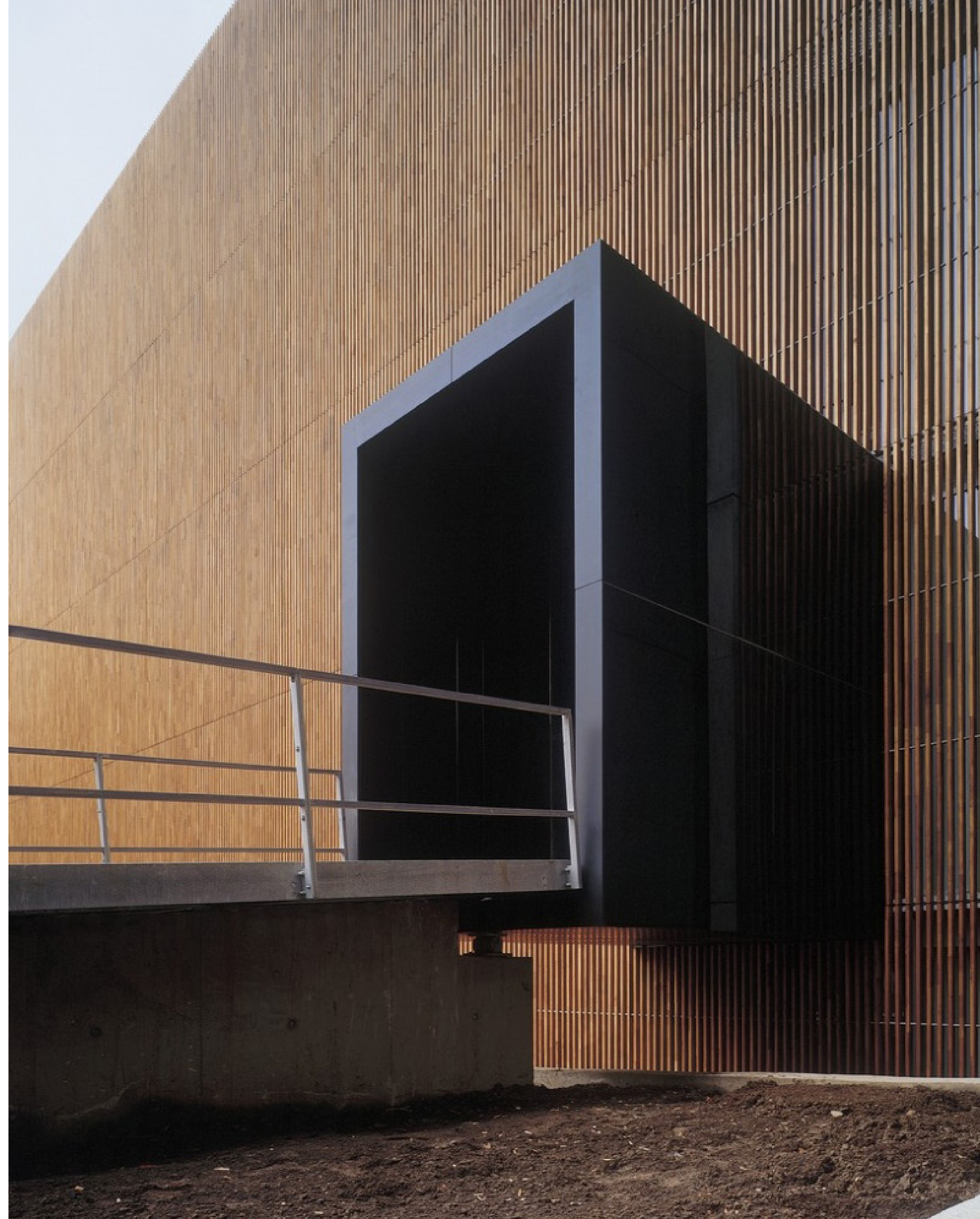
KNIHOVNA FILOZOFICKÉ FAKULTY MU
Kuba Pilař – Architekti
2000 – 2001
Brno, Česká Republika

F

EXIT
PUSH

REKONSTRUKCE A ÚPRAVA RODNÉHO DOMU JOSEFA HOFFMANNA

Architekti Hruša & Pelčák

2003

Brtnice, Česká Republika

STUDIJNÍ A VĚDECKÁ KNIHOVNA V HRADCI KRÁLOVÉ

Projektíl Architekti

2004 – 2008

Hradec Králové, Česká Republika

NÁRODNÍ TECHNICKÁ KNIHOVNA V PRAZE

Projektíl Architekti

2006 - 2009

Dejvice, Praha, Česká Republika

263 m

NTK 3

09/09/09

HRAD SOBĚSLAV – VESTAVBA MĚSTSKÉ KNIHOVNY A VÍCEÚČELOVÉHO SÁLU
Ateliér Kročák – architekt
2007 – 2010
Soběslav, Česká Republika

REVITALIZACE OBJEKTU TOVÁRNÝ VERTEX NA CENTRUM CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Ateliér Davida Vávry

2012

Hradec Králové, Česká Republika

Knihovna města Hradce Králové

Knihovna

R
f
R
f

VOZOVNA

městská
knihovna

kulturní
centrum

POBOČKA MĚSTSKÉ KNIHOVNY A KULTURNÍ CENTRUM VOZOVNA

Projektil Architekti

2015

Žižkov, Praha, Česká Republika

MORAVSKOSLEZSKÁ VĚDECKÁ KNIHOVNA

Kuba Pilař Architekti

2004

Ostrava, Česká Republika

KRAJSKÁ KNIHOVNA VYSOČINA
herman tomášek seidl architekti
2006
Havlíčkův Brod, Česká Republika

NÁRODNÍ KNIHOVNA
Future Systems – Jan Kaplický
2007
Praha, Česká Republika

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE DE FRANCE
Dominique Perrault Architecture
1992
Paříž, Francie

Hans Hartung
Brf

entrée EST →
auditoriums
expositions
salle de lecture

entrée EST →
auditoriums
expositions
salle de lecture

QUEST
caisse

QUEST
accueil

QUEST
accueil

KULTURNÍ CENTRUM WOLFSBURG

Alvar Aalto

1959 – 1962

Wolfsburg, Německo

CENTRÁLNÍ VĚDECKÁ KNIHOVNA TECHNICKÉ UNIVERZITY V DELFTU

Mecanoo Architecten – Francine Houben

1997

Delft, Holandsko

Dit rek kan weg

Een aantal tijdschriften is voortaan uitsluitend elektronisch beschikbaar via de Bibliotheek-catalogus.
From 1st of April all magazines are only available electronically via the Library Catalogue.

Dit rek kan weg

Dit rek kan weg

VERPAKKING
Europese...
Cradling up

SHIP BOAT
EUROPE
Cradling up

airplay
Cradling up

LADUNG
Cradling up

INFOR
IS DE

DIE

"A lot of time"

know

M

"A k
we do know
they want
you to It to
We Job

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA TAMA

Toyo Ito

2007

Tokyo, Japonsko

VIANA DO CASTELO MUNICIPAL LIBRARY

Álvaro Siza Vieira

2008

Viana Do Castelo, Portugalsko

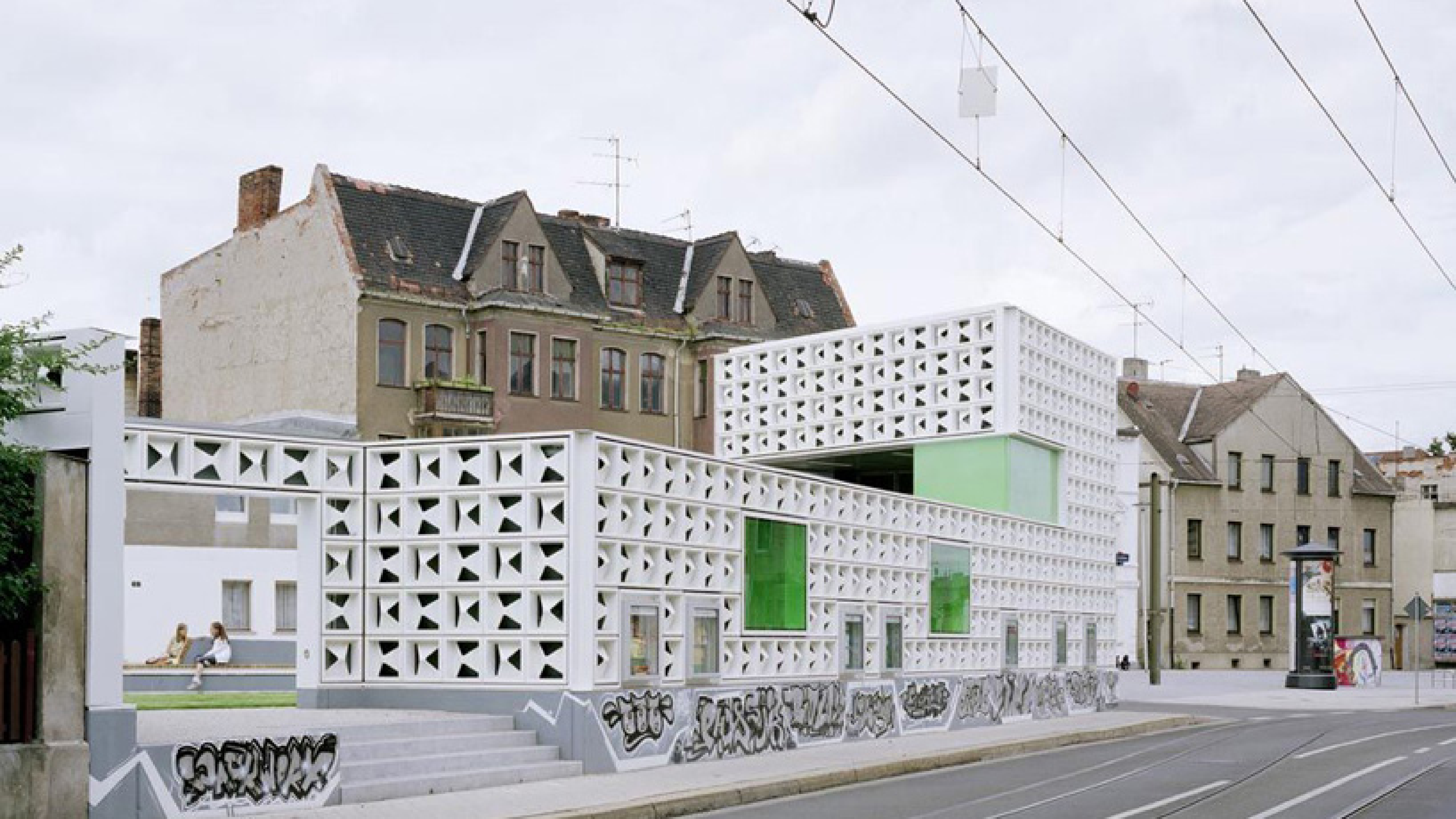
gettyimages®
View Pictures

OPEN AIR KNIHOVNA
KARO Architekten
2009
Magdeburg, Německo

KULTURNÍ ČTVRŤ HELSINGØR
AART Architects
2010
Helsingør, Dánsko

KULTUR
VERFTET
THE CULTURE
YARD

SPISEHUS

VZDĚLÁVACÍ CENTRUM EPFL
SANAA - Ryue Nishizawa, Kazuyo Sejima
2010
Lausanne, Švýcarsko

Accueil

VENNESLA LIBRARY AND CULTURE HOUSE

Helen & Hard

2011

Vennesla, Norsko

b.

P

Välkommen till Vårenskapningsgruppen

VENNE

VEŘEJNÁ KNIHOVNA SPIJKENISSE
MVRDV
2012
Spijkenisse, Nizozemsko

The main building is a large, modern structure with a prominent glass facade. The upper portion is a large, triangular glass structure, possibly a skylight or a decorative element. The lower portion is a brick base with several windows and doors. A paved path leads across the lawn in front of the building.

A brick building with several windows and a dark entrance. It is located to the left of the main glass building.

A large, dense tree with green foliage, located to the right of the main building.

Zo wordt het dan de overkant

SPREKEN ALS EEN BOEK

SPREKEN ALS EEN BOEK

SPREKEN ALS EEN BOEK

ETAGE 1

KNIHOVNA A VZDĚLÁVACÍ CENTRUM EKONOMICKÉ UNIVERZITY

Zaha Hadid, Patrik Schumacher

2013

Vídeň, Rakousko

BIBLIOTECA UNIVERSITAT POMPEU FABRA

Lluís Clotet + Jordi Julián

1999

Barcelona, Španělsko

Informational poster or notice on the left wall.

KZ

KZ

KZ

KZ

KZ

KZ

KNIHOVNA JAUME FUSTER
Josep Llinás Carmona
2005
Barcelona, Španělsko

Biblioteca
Jaume Ferrer

KNIHOVNA A SPOLEČENSKÉ CENTRUM SANT ANTONI

RCR ARQUITECTES

2008

Barcelona, Španělsko

KNIHOVNA AUGUSTI CENTELLES
Víctor Rahola, Jorge Vidal
2011
Barcelona, Španělsko

CAMP DE L'ARPA-CATERINA ALBERT
Oliveras Boix Arquitectes
2012
Barcelona, Španělsko

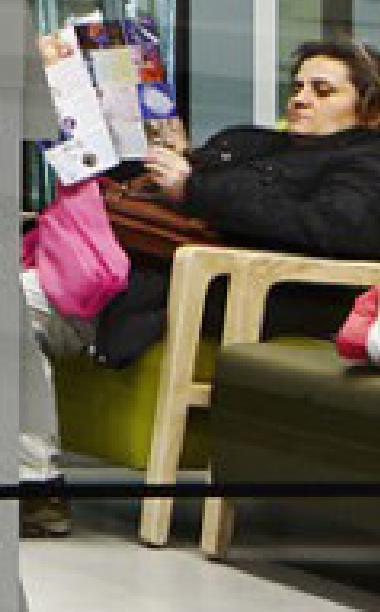
MÚSICA I CINEMA

DIARIS
I REVISTES

MÚSICA I CINEMA

DIARIS
I REVISTES

LIBRARY SANT GERVASI – JOAN MARAGALL
BCQ ARQUITECTURA
2014
Barcelona, Španělsko

BIBLIOTECA SANT GERVASI
JOAN MARAGALL

34 DRET

3 CIÈNCIES SOCIALS

155 AUTOAJUDA

STICA

LECTORS

PETITS LECTORS

14 IDIOMES

